

S P R A W O Z D A N I E
z realizacji Programu Ochrony Środowiska gminy Łuków
na lata 2004 - 2014

za okres 2009 – 2010 roku

Sporządziła: Anna Wójcicka
Podinspektor w Urzędzie Gminy Łuków

Łuków, marzec 2011r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Ogólna charakterystyka Gminy Łuków	3
3. Gospodarka wodno – ściekowa	5
3.1. Sieć wodociągowa	5
3.2. Sieć kanalizacyjna	7
4. Gospodarka odpadami	10
5. Modernizacja dróg.....	10
6. Inne działania gminy na rzecz ochrony środowiska	12
7. Edukacja ekologiczna	14
8. Podsumowanie	15

Załączniki:

1. Zadania inwestycyjne i remontowe wykonane w 2009 na terenie Gminy Łuków
2. Zadania inwestycyjne i remontowe wykonane w 2009 na terenie Gminy Łuków

1. Wprowadzenie

Ochrona środowiska staje się jednym z najważniejszych zadań, przed którymi stoi współczesna cywilizacja. Życie w spójności ze środowiskiem wymaga podejmowania skutecznych działań podbudowanych gruntowną wiedzą o otaczającej nas przyrodzie i relacjami między nią, a różnymi formami aktywności człowieka.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 roku Nr 25, poz. 150 ze zm.) w celu realizacji polityki ekologicznej państwa nałożyła na wszystkie szczeble administracji samorządowej obowiązek opracowania Programów Ochrony Środowiska. Rady Gminy miały obowiązek uchwalić gminne Programy Ochrony Środowiska do dnia 30.04.2004r.

Wykonując ten obowiązek przygotowano dokument pn. „PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ŁUKÓW na lata 2004 – 2014”, który przyjęty został uchwałą Rady Gminy Łuków Nr XV/89/04 z dnia 25 czerwca 2004r

Zgodnie z art. 18 ust. 2 wyżej cytowanej ustawy – organy wykonawcze powiatu i gminy sporządzają, co dwa lata sprawozdania z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia się radzie gminy.

2. Ogólna charakterystyka Gminy Łuków

Gmina Łuków pod względem administracyjnym należy do województwa lubelskiego i powiatu łukowskiego. Jest drugą pod względem powierzchni i liczby ludności gminą wiejską w województwie. Gmina zajmuje powierzchnię 308,3 km², przy czym ponad połowę jej powierzchni zajmują użytki rolne, stąd charakter gminy typowo rolniczy. W skład gminy wchodzi 36 sołectw (39 miejscowości). Są to: Aleksandrów, Biardy, Czerśl, Dąbie, Dminin, Gołaszyn, Gołębki, Gręzówka, Jadwisin, Jezioro, Karwacz, Klimki, Kownatki, Krynka, Ławki, Łazy, Malcanów, Podgaj, Role, Ryżki, Rzymy-Rzymki, Rzymy Las, Sięciaszka Pierwsza, Sięciaszka Druga, Suchocin, Suleje, Strzyżew, Szczygły Dolne, Szczygły Górne, Świdry, Turze Rogi, Wagram, Wólka Świątkowa, Zarzecz Łukowski, Zalesie i Żdźary. W gminie mieszka łącznie **17 448 mieszkańców** (stan na dzień 31.12.2010r.).

Urząd Gminy mieści się w Łukowie, samo miasto jest jednak oddzielną jednostką administracyjną. Swym obszarem gmina Łuków otacza miasto Łuków i sąsiaduje z gminami Domanice, Wiśniew, Zbuczyn Poduchowny z województwa

mazowieckiego oraz Wojcieszków, Stoczek Łukowski, Stanin, Trzebieszów, Ulan, Radzyń Podlaski i Kąkolewnica z województwa lubelskiego.

Na ogół płaski, piaszczysty obszar gminy położony jest na wysokości około 150 – 180 m n.p.m. i lekko pochyla się w kierunku wschodnim. Głównymi rzekami są Krzna (dopływ Bugu) oraz Bystrzyca (dopływ Wieprza). W gminie funkcjonują 3 przedszkola (w tym 2 w ramach zespołu szkół), 13 szkół podstawowych, 6 zespołów szkół oraz 5 gimnazjów.

Ze względu na mało urodzajne, piaszczyste gleby bielicoziemne, region odznacza się stosunkowo dużym zalesieniem.

źródło: [dane Urzędu Gminy Łuków](#)

Do niewątpliwych walorów okolic Łukowa należy środowisko przyrodnicze - jedną trzecią powierzchni gminy stanowią lasy, w których zamieszkuje wiele rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Ze względu na bogactwo flory i fauny o dużym udziale

gatunków rzadkich i chronionych, dużą część terenów gminy włączono do obszarów chronionego krajobrazu.

Na terenie gminy znajdują się rezerваты: Jata, Topór, Las Wagramski oraz w północnej części gminy unikatowy na skalę europejską rezerwat Kra Jurajska, w którym ochroną objęte są złoża czarnego ilitu, zawierające skamieniałe muszle amonitów i belemnitów.

3. Gospodarka wodno - ściekowa

Gmina w dalszym ciągu boryka się z problemami, jeżeli chodzi o dostęp mieszkańców do kompleksowej infrastruktury wodno – kanalizacyjnej.

3.1. Sieć wodociągowa

Większość mieszkańców Gminy Łuków korzysta z wody dostarczanej wodociągami zbiorowymi, które obejmują tereny wszystkich miejscowości na obszarze gminy.

Woda posiada jakość odpowiadającą normom sanitarnym, a jej ilość pokrywa zapotrzebowanie na cele bytowo – gospodarcze i przeciwpożarowe.

Licząca 198,35 km sieć wodociągowa doprowadzona jest do ponad 4 152 posesji we wszystkich sołectwach w gminie. W skład infrastruktury wodociągowej wchodzi również 6 stacji uzdatniania wody o różnym zasięgu i wydajności oraz jedna rezerwowa zlokalizowana w miejscowości Krynka. Stacje wodociągowe, pracujące na bazie ujęć wód głębinowych zlokalizowane są w miejscowościach (tabela 1):

Tabela 1. Występowanie stacji uzdatniania wody na terenie gminy.

Lp.	Miejscowość	Wydajność na dobę	Zasilane miejscowości
1.	Szczygły Górne	2 640 m ³ /dobę	Szczygły Górne, Szczygły Dolne, Świdry
2.	Gołaszyn	540 m ³ /dobę	Gołaszyn, Ławki
3.	Sięciaszka Druga	3 456 m ³ /dobę	Sięciaszka Druga, Sięciaszka Pierwsza, Dąbie, Zalesie, Żdźary, Ryżki, Czerśl
4.	Gręzówka	1 224 m ³ /dobę	Gręzówka, Klimki, Biardy
5.	Malcanów	1 296 m ³ /dobę	Malcanów, Jadwisin, Gołąbki, Jeziory, Dminin, Rzymy Rzymki
6.	Turze Rogi	3 864 m ³ /dobę	Turze Rogi, Łazy, Aleksandrów, Strzyżew, Zarzecz Łukowski, Kownatki, Suleje, Role, Wólka Świętowska, Rzymy-Las, Suchocin, Wagram, Karwacz

Wszystkie wyżej wykazane ujęcia posiadają rezerwy wydajności w stosunku do rzeczywistego ujęcia wody.

Wskaźnik zwodociągowania gminy oceniany jest na poziomie 98%.

Z gminnych systemów wodociągowych korzysta część miasta Łuków (z ujęć w Gołaszynie i Turzych Rogach) oraz sąsiednia gmina Stanin (z ujęć w Szczygłach Górnych). Szczegółowe dane dotyczące systemu wodociągowego w poszczególnych latach zostały przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2. Zaopatrzenie w wodę w latach 2009 - 2010

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Oddanych do eksploatacji w roku sprawozdawczym	
			2009	2010
1.	Długość sieci wodociągowej	km	189,30	198,35
2.	Przyłącza wodociągowe, prowadzące do gospodarstw domowych	szt.	4 067	4 152
		km	131,20	132,70
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m ³ /rok	634,7	683,5

Źródło: dane własne z Urzędu Gminy Łuków

Realizacja programu inwestycyjnego, dotyczącego rozbudowy i modernizacji zakłada: zaopatrzenie w dobrą wodę pitną wszystkich odbiorców, poprawę ciągłości i niezawodności oraz obniżenie kosztów dostaw wody. Planowana jest dalsza rozbudowa sieci wodociągowej, polegająca na spięciu wszystkich istniejących wodociągów oraz doprowadzenie przy tym wody do gospodarstw o zabudowie kolonijnej.

W latach 2009 – 2010 na terenie gminy wybudowano 14 350 m sieci wodociągowej. Zadania inwestycyjne dotyczące modernizacji wodociągów w latach, obejmujących, także okres sprawozdawczy, przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Zadania inwestycyjne sieci wodociągowej w gminie w latach 2006 – 2010

Lp.	Rok realizacji	Miejscowość	Zadanie	Wielkość zadania
				Długość sieci wodociągowej w mb / ilość przyłączy szt.
1	2	3	4	5
1	2006	Gołaszyn	sieć wodociągowa	1 122
2	2007	Zalesie Dąbie	sieć wodociągowa	257 176
3	2008	Gołąbki	sieć wodociągowa	1 480
4	2008	Zalesie	sieć wodociągowa	1 392
5	2008	Aleksandrów	sieć wodociągowa	998
6	2008	Czerśl	sieć wodociągowa	1 162
7	2008	Gołaszyn	sieć wodociągowa	327,5
8	2008	Ławki	sieć wodociągowa	1 085
9	2008	Świdry - Ryżki	sieć wodociągowa	314
10	2008	Sięciaszka Druga	wiercenie studzienne	-
11	2009	Gręzówka	przygotowanie dokumentacji	-
12	2009	Gręzówka - Ławki	sieć wodociągowa	2 250
13	2009	Czerśl	sieć wodociągowa	101
14	2009-2010	Świdry - Malcanów	sieć wodociągowa	5 435
15	2010	Karwacz	Opracowanie dokumentacji i wykonanie sieci wodociągowej	491
16	2010	Zalesie	Sieć wodociągowa	875
17	2010	Gręzówka	Sieć wodociągowa	1547
18	2010	Szczygły Górne	Sieć wodociągowa	548
19	2010	Łazy	Opracowanie dokumentacji i wykonanie sieci wodociągowej	406
WODOCIĄGI RAZEM				19 966,5 m / 457 szt.

3.2. Sieć kanalizacyjna

Kluczowym problemem w gminie jest gospodarka ściekowa. Niestety sieć kanalizacyjna nie rozwija się w gminie w sposób skoordynowany z rozwojem sieci wodociągowej. O ile do 2010 roku powstało blisko 199 km sieci wodociągowej, to w tym czasie wybudowano jedynie 34,10 km sieci kanalizacyjnej. Stopień skanalizowania gminy oceniany jest obecnie na poziomie 17 %. Dysproporcje pomiędzy siecią wodociągową i kanalizacyjną najbardziej są uwidocznione w ilości podłączonych do sieci budynków i gospodarstw.

Na terenie Gminy Łuków zlokalizowana jest 1 oczyszczalnia ścieków w miejscowości Ryżki. Jest to mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia o przepustowości 200 m³/ dobę, (z brakiem możliwości usuwania związków biogennych). Jest ona systematycznie modernizowana i rozbudowywana i obsługuje trzy miejscowości: Ryżki, Czerśl, Sięciaszka Druga.

Sieć kanalizacyjna miejscowości Łazy podłączona jest do oczyszczalni ścieków Miasta Łuków. Z kolei w miejscowości Gręzówka, przy szkole podstawowej i sąsiadujących budynkach mieszkalnych i usługowych znajduje się mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia o wydajności 9 m³/dobę z drenażem rozsączającym w gruncie.

Tabela 4. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków w latach 2009 - 2010

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Oddanych do eksploatacji w roku sprawozdawczym	
			2009	2010
1.	Długość zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej	km	34,10	34,10
2.	Przyłącza kanalizacyjne, prowadzące do gospodarstw	szt.	520	530
3.	Indywidualne wiejskie przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	281	644
4.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	dam ³ /rok	58,7	38,7

Źródło: dane własne z UG Łuków

Większość mieszkańców gminy korzysta z szamb bezodpływowych. Szacuje się, że ciągle ponad 50 % wytwarzanych ścieków z gospodarstw rolnych w nieoczyszczonej formie trafia do gruntu, stwarzając tym samym zagrożenie dla jakości środowiska wodnego. Od kilku lat sukcesywnie realizowany jest program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Do chwili obecnej inwestycją objętych jest 644 gospodarstw domowych w 27 miejscowościach (tabela 5).

W samym 2010 roku zamontowano 363 sztuk przydomowych oczyszczalni, co wskazuje tabela poniżej (tabela 5).

Tabela 5. Wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków w 2010 r.

Lp.	Nazwa miejscowości	Ilość wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków w szt.
1.	Aleksandrów	66
2.	Biardy	1
3.	Czerśl	4
4.	Dąbie	1
5.	Dminin	27
6.	Gołaszyn	7
7.	Jeziory	12
8.	Jadwisin	5
9.	Klimki	24
10.	Kownatki	30
11.	Krynka	4
12.	Ławki	9
13.	Łazy	1
14.	Malcanów	7
15.	Podgaj	13
16.	Role	3
17.	Rzemy Las	6
18.	Rzemy Rzymki	5
19.	Sięciaszka Trzecia	7
20.	Strzyżew	77
21.	Suchocin	4
22.	Szczygły Górne	2
23.	Swidry	3
24.	Turze Rogi	35
25.	Wagram	2
26.	Zalesie	2
27.	Zarzec Łukowski	6
	RAZEM	363

Źródło: dane własne z UG Łuków – Ref. Planowania i Inwestycji

W ramach działań, dotyczących gospodarki wodno - ściekowej gmina w okresie sprawozdawczym zrealizowała głównie inwestycje, polegające na rozbudowie i modernizacji istniejącej oczyszczalni ścieków. Ponadto trwają prace projektowe sieci kanalizacji sanitarnej dla sołectwa Karwacz, której ścieki będą odprowadzane do oczyszczalni miejskiej w Łukowie, a także prace projektowe niewielkiej oczyszczalni dla trzech budynków wielomieszkaniowych w miejscowości Ławki.

Poniżej przedstawiono wykaz zadań inwestycyjnych dla sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków na terenie gminy (tabela 6).

Tabela 6. Wykaz inwestycji w zakresie gospodarki ściekowej.

Lp.	Rok realizacji	Miejscowość	Zadanie	Wielkość zadania	
				Długość sieci kanalizacyjnej w mb	Ilość przyłączy szt.
1	2	3	4	5	6
1	2006	Ryżki	Modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków	14 370	274
2	2006	Ryżki, Czerśl, Sięciaszka II	Roboty dodatkowe kanalizacji sanitarnej	-	-
3	2008	Ryżki, Czerśl, Sięciaszka II, Łazy	zamontowanie urządzenia tłocznego – 14 szt.	-	14
4	2009	Ryżki, Czerśl, Sięciaszka II, Łazy	zamontowanie urządzenia tłocznego – 7 szt.	-	9
5	2010	Budowa zagrodowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Łuków	648 szt. Zagrodowych oczyszczalni	-	648
6	2010	Karwacz	Opracowanie dokumentacji na budowę kanalizacji	-	-
7	2010	Łazy, Czerśl, Ryżki, Sięciaszka Druga	Rozbudowa kanalizacji	-	12
KANALIZACJA RAZEM				-	957

4. Gospodarka odpadami

W sprawozdaniu pominięto omówienie zakresu dotyczącego Planu Gospodarki Odpadami, ponieważ przygotowano je odrębnie.

Szczegółowe cele i kierunki działań z zakresu gospodarki odpadami określone zostały w oddzielnym **Sprawozdaniu z realizacji gminnego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Łuków – z uwzględnieniem lat 2009 - 2010.**

5. Modernizacja dróg

Gmina Łuków jest dosyć dobrze wyposażona w infrastrukturę drogową. W chwili obecnej każda wieś z terenu gminy połączona jest z miastem Łuków drogą o twardej nawierzchni.

Sieć drogową jest stale rozbudowywana o nowe połączenia drogowe pomiędzy wsiami oraz na bieżąco utwardzane są drogi wiejskie.

Łączna długość sieci drogowej na terenie gminy wynosi 270 km, z czego 162,38 km posiada nawierzchnię asfaltową. W rozbiciu na:

- drogi krajowe (nr drogi 63 i 76) – 23 km,
- drogi wojewódzkie (nr drogi: 806, 807, 808) – 13 km oraz
- drogi powiatowe – 106 km, które w 77 % (81,53 km) mają nawierzchnię bitumiczną,
- drogi gminne – 98,16 km, w tym o nawierzchni bitumicznej 45,35 km.

Modernizacja dróg gminnych należy do głównych celów strategicznych Gminy Łuków, mających na celu ochronę środowiska. Poprawa nawierzchni dróg, nie tylko przyczynia się do polepszenia warunków drogowych, ale także do ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego oraz do poprawy jakości powietrza. Poprawa nawierzchni dróg jest również działaniem podejmowanym w celu zmniejszenia uciążliwości hałasu drogowego i poprawy stanu środowiska akustycznego.

Pomimo dużego wysiłku inwestycyjnego gminy i powiatu w zakresie modernizacji infrastruktury drogowej, parametry techniczne i użytkowe większości dróg powiatowych i gminnych nie odpowiadają wymaganym standardom. Wiele odcinków dróg nie posiada dostatecznej nośności – bardzo ważnego parametru technicznego, przy obecnym stałym wzroście przewozu towarów transportem kołowym. Postępująca degradacja dróg wymaga przeprowadzenia dużego zakresu remontów bieżących, poprawy stanu poboczy i odwodnienia oraz uregulowania stanu prawnego pasów drogowych.

W latach 2009 – 2010 w Gminie Łuków w ramach infrastruktury drogowej utwardzono 12,51 km nawierzchnią bitumiczną oraz 4,7 km nawierzchnią z tłucznią kamiennego. Drogi w gminie Łuków na bieżąco są remontowane. Wykaz wyremontowanych dróg przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Modernizacja dróg w gminie Łuków w latach 2009-2010

Lp.	Rok realizacji	Miejscowość / droga	Zakres rzeczowy – rodzaj nawierzchni	Długość drogi w [mb]
1	2	3	4	5
1.	2009	Krynka	nawierzchnia bitumiczna	90
2.	2009	Krynka	nawierzchnia bitumiczna	360

3.	2009	Jadwisin	tłuczeń kamienny	1 000
4.	2009	Świdry	tłuczeń kamienny	1 127
5.	2009	Zalesie	tłuczeń kamienny	656
6.	2009	Suleje	nawierzchnia bitumiczna	359
7.	2009	Dminin-Skrzyszew	nawierzchnia bitumiczna	1 077
8.	2009 - 2010	Łazy /Kolonia/	nawierzchnia bitumiczna	1 500
1	2	3	4	5
9.	2010	Sięciaszka II – Ryżki	budowa drogi	1 181,5
10.	2010	Gręzówka – Biardy	przebudowa drogi	2 863
11.	2010	Sięciaszka Trzecia	nawierzchnia bitumiczna	1 000
12.	2010	Gołaszyn	nawierzchnia bitumiczna	604,5
13.	2010	Gołębki	podbudowa z tłuczni	430
14.	2010	Zalesie	nawierzchnia bitumiczna	656,4
15.	2010	Łazy	nawierzchnia bitumiczna	350
16.	2010	Suleje	nawierzchnia bitumiczna	620
17.	2010	Krynka	nawierzchnia bitumiczna	300
18.	2010	Dąbie /cmentarz/	nawierzchnia bitumiczna	525
19.	2010	Jadwisin	nawierzchnia bitumiczna	1 000
20.	2010	Wólka Świątkowa	nawierzchnia bitumiczna	800
21.	2010	Świdry	nawierzchnia bitumiczna	300
22.	2010	Czerśl	nawierzchnia bitumiczna	500
23.	2010	Jadwisin – Malcanów	modernizacja tłuczniem kam.	720
24.	2010	Krynka	modernizacja tłuczniem kam.	775
25.	2010	Karwacz	ciąg pieszo - rowerowy	1530
DROGI RAZEM				20 324,4

6. Inne działania Gminy na rzecz ochrony środowiska

- ❖ Uchwalenie nowego „Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie” (uchwała Nr XIX/115/08/ Rady Gminy Łuków z dnia 3 lipca 2008 roku). A tym samym nadzór nad realizacją przez właścicieli nieruchomości i zarządców dróg, obowiązku utrzymaniu czystości i porządku oraz sprawowanie kontroli przestrzegania i stosowania przepisów w zakresie gospodarki odpadami i ochrony środowiska.
- ❖ Przyjęcie przez Radę Gminy Łuków uchwały Nr XVI/85/08z dnia 14 lutego 2008 roku w sprawie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Łuków na lata 2008-2032”.
- ❖ W 2010 roku w/w Program poddano aktualizacji z uwagi na zmieniające się przepisy prawne i przeprowadzenie procedury sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko.

- ❖ Ponadto Gmina Łuków przystąpiła do Projektu pt. **„Pilotażowy system gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie Województwa Lubelskiego wzmocniony sprawnym monitoringiem, ilości oraz kontroli ich usuwania i unieszkodliwiania”**, w ramach Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy, Obszar Priorytetowy: 2. Środowisko i Infrastruktura, Obszar Tematyczny: „Odbudowa, remont, przebudowa i rozbudowa podstawowej infrastruktury oraz poprawa stanu środowiska”.
- ❖ W grudniu 2007 roku Gmina Łuków przystąpiła do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łuków. Do projektu zmiany, została opracowana Prognoza oddziaływania na środowisko. Planowane przyjęcie projektu to kwiecień 2011r.
Ponadto na bieżąco wydawane są decyzje środowiskowe, a tym samym nakładane są na inwestorów obowiązki w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu. W tabeli nr 8 wykazano ilość przeprowadzonych postępowań w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko w latach 2009 – 2010:

Tabela 8. Wydane decyzje środowiskowe w latach 2009 – 2010

	Ilość wszczętych postępowań	Ilość wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w tym z raportem)	Oceny strategiczne dla projektów planów, strategii, programów	Ilość postępowań umorzonych z przyczyn formalnych (w tym odmowa wydania decyzji – niezgodność z mpzp)	Ilość postępowań na obszarze NATURA 2000
2009	36	16 (1)	1	9	1
2010	19	6	1	9 (3)	1

- ❖ Współdziałanie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w zakresie zwalczania chorób zwierząt i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom oraz z Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w zakresie oceny stanu sanitarno – epidemiologicznego na terenie gminy.

- ❖ Współdziałanie z Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w zakresie oceny stanu sanitarno – epidemiologicznego, tj. badania jakości wody pitnej ujęć wody na terenie gminy, gdzie badania prowadzone są przynajmniej raz do roku na każdym ujęciu wody.
- ❖ Gmina Łuków przystąpiła do związku międzygminnego pod nazwą „**Związek Komunalny Gmin Powiatu Radzyńskiego**” w celu realizacji inwestycji pn. « *Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych „Adamki” w miejscowości Biała gm. Radzyń Podlaski* » - uchwała Nr XXVII/164/09 Rady Gminy Łuków z dnia 17 kwietnia 2009r.

7. Edukacja Ekologiczna

Ogromny wpływ na środowisko ma stan wiedzy ludzi na temat zagrożeń środowiska, sposobów zmniejszania wpływu działalności człowieka na otoczenie. W wyraźny sposób zauważalna jest reguła, że wyższa świadomość społeczeństwa w dziedzinie ochrony środowiska ma bezpośredni wpływ na politykę ekologiczną władz lokalnych, czy też państwowych. Wzrost wiedzy społeczeństwa powoduje także uświadomienie, że od każdego z nas zależy, jak będzie jutro wyglądać środowisko naturalne.

Obecnie kształtowanie świadomości ekologicznej w Gminie Łuków odbywa się głównie poprzez podejmowanie działań proekologicznych w formie akcji, konkursów, które realizowane są we wszystkich gminnych szkołach. Dzieci w wieku szkolnym wskazują duże zaangażowanie w sprawy ochrony środowiska i są najbardziej podatne na kształtowanie właściwych proekologicznych postaw. Dlatego głównym miejscem dla edukacji ekologicznej zawsze będzie szkoła. Dzięki zmianie zachowań uczniów i wszczęciu prawidłowych nawyków, kształtuje się świadomość ekologiczną młodzieży. Zaangażowanie uczniów szkół z terenu naszej gminy w sprawy dotyczące ekologii, daje gwarancję, iż oni, rodzice i środowisko lokalne, w którym żyją, zostaną „zarażeni” ideą ochrony środowiska.

Stałym punktem propagowania świadomości ekologicznej jest coroczna akcja „Sprzątania świata”, organizowana przez Fundację Nasza Ziemia.

W ramach tego przedsięwzięcia gmina przekazuje szkołom worki na odpady, rękawice oraz odbiera odpady zebrane przez uczestników akcji. W akcji uczestniczą wszystkie szkoły z terenu Gminy Łuków.

Kształtowanie świadomości ekologicznej dorosłych mieszkańców odbywa się głównie poprzez lokalne media oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty (sołtysi, tablice ogłoszeń), w których zamieszczane są informacje, dotyczące racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi oraz propagowanie technologii i działań „przyjaznych środowisku”.

Podnoszenie świadomości społeczeństwa odbywa się także poprzez:

- ✓ Upowszechnianie ekologicznych metod gospodarowania w rolnictwie, leśnictwie – zadania powyższe realizowane są przez ODR, ARiMR, przy znikomym udziale gminy.
- ✓ Popularyzowanie wśród mieszkańców gminy zasad właściwego zagospodarowania odpadów i ich selektywnej zbiórki – wdrażane w gospodarstwach domowych.

8. Podsumowanie

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach programu Ochrony Środowiska Gminy Łuków w latach 2009 – 2010 i w celu poprawy stanu środowiska.

W programach ochrony środowiska odpady zajmują szczególne miejsce. Podkreślone to zostało obowiązkiem wykonania oddzielnego opracowania dla Planu Gospodarki odpadami. Ta szczególna rola wyraża się również podkreśleniem w ustawie o odpadach obowiązku składania co 2 lata sprawozdania z realizacji tego Planu radzie gminy i zarządowi powiatu.

Gmina Łuków sukcesywnie, w miarę posiadanych środków budżetowych eliminuje procesy i działania szkodliwe dla środowiska. Wiele działań sformuowanych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Łuków wymaga dużych nakładów finansowych, co niejednokrotnie jest przyczyną braku ich realizacji. W tym przypadku ważną sprawą jest określenie priorytetów dla poszczególnych tematów zadań

i określenie konieczności ich wykonania w pewnym czasie. Niezbędne jest również dofinansowanie ze środków pozabudżetowych.

Droga do racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami naturalnymi prowadzi przede wszystkim przez świadomość ekologiczną mieszkańców gminy. Dlatego należy kontynuować i podejmować nowe działania mające na celu kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców.